

*Technická univerzita v Liberci, KKV Prostějov
BS/TŘOV, Iročník*

Seminární práce

Dějiny oděvní kultury

Vypracovala: Magda Bröcknerová

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI UNIVERZITNÍ KNIHOVNA	
Přir. č.	2130499
Signat.	B 15102

UNIVERZITNÍ KNIHOVNA
TECHNICKÉ UNIVERZITY V LIBERCI

3146181048

Haute Couture

Zakladatelé

Jedním z hlavních zakladatelů haute couture je *Jacques Doucet*. K jeho přednostem patřil neomylný čich na nové talenty právě se rodícího 20. století. Kariéru začínal ve zděděném pařížském obchodě s prádlem a krajkami a věnoval se zejména malířství a vzorování tkanin. Později navrhoval divadelní kostýmy a obchod rozšířil o elegantní večerní oděvy. Byl velkým sběratelem umění 19. století, i moderního a podporoval talentované umělce. Musíme se rovněž zmínit o sestrách *Gallotových*, které založily *Maison de Couture* v roce 1895 a přetrval až do roku 1937. Mezi průkopníky patří však také *Madeleine Céruitová*, *La Ferriérová* i *John Redfern*, původem Angličan etablovaný v Paříži. A jsou tu ještě další, například *madame Paquinová* či *Christoph Drecol*, bez nichž by nikdy nemohl vzniknout úžasný rozmach odvětví, jež jsme si zvykli nazývat haute couture a které je dodnes přes všechny ekonomické otřesy průkazem příslušnosti k nejvyšší společenské třídě a předmětem nadšeného zájmu skutečných znalců módy. Haute couture byla od začátku určena výhradně bohatým ženám. Kvalita tkanin, nádherné vzory, nákladné výšivky, složité střihy a nedostižné ruční zpracování měly pochopitelně velmi vysokou hodnotu.

Rozdíl mezi masovou a individuální tvorbou byl patrný především v kvalitě materiálů a jeho dokonalém ručním zpracování. Haute Couture měla především dostatek prostoru v oblasti společenských oděvů. Spojení se společenskou smetánkou a také se světem divadla a filmu jehož hvězdy představovaly zároveň i módní idoly. Módní tvůrci věhlasných jmen jako *Paul Poiret*, *Madeline Vionnetová*, *Jeanne Lanvinová*, *Jean Paton*, *Gabrielle Chanelová*, *Elsa Schiaparelliová* a další dokazují, že se pěstování ženské krásy a elegance stalo předmětem výnosných obchodů. Prvenství Paříže jako světového centra módní tvorby i inspiračního zdroje bylo v této době opět potvrzeno. Mezi nejluxusnější salony dámského odívání v Československu patřili modelové a zakázkové domy *Oldřicha Rossenbauma* a *Hany Podolské*. Jejich návrháři jezdili nejméně dvakrát ročně do Paříže na sezonní módní přehlídky a podněty z nich pak zpracovávali pro vlastní kolekce. Modely z těchto salonů můžeme ještě dnes obdivovat ve filmech pro pamětníky, neboť právě zde se oblékaly hvězdy barrandovských ateliérů.

Co to je haute couture?

Je to francouzská fráze pro luxusní módu. *Couture* znamená dámské krejčovství, šití, nebo vyšívání. *Haute* znamená elegantní nebo luxusní. Toto slovní spojení naznačuje znamenitou zručnost a perfektní design. Nákupem haute couture získáváme maximální úroveň dílenského zpracování, design a konstrukci vytvořenou krejčovským návrhářským salonem. Modely haute couture jsou dělány výhradně na míru. Exkluzivní modely jsou vždy dělány ručně, opatrně podšity a dovedeny k dokonalosti pro každého klienta.

Vysoká cena za top módu

Závisí na salónu haute couture a druhu výrobku. Cena se pohybuje od 10 000 liber do 40 000 a často překračuje tuto hranici. Například Chanel oblek v roce 2002 stál 20 000 liber. Jestliže nejste bohatí, je těžké pochopit, proč je cena tak vysoká. Je to dáno službami, řemeslnou zručností, profesionalitou, jedinečností designu a použitím materiálů nejvyšší kvality. Navíc dostane klient perfektně sedící oděv. Doba potřebná k ušití saka zabere 100-150 hodin a více než 1000 hodin na ušití zdobených večerních šatů. Top salón jako Chanel má okolo 150 stálých zákazníků, kteří kupují jejich modely a salón jako Dior dělá okolo 20 svatebních šatů za rok. Výrobky nabízené v top salonech jsou vyráběny z nejnovějších látek jako je drahé hedvábí, jemná vlna, kašmír, bavlna, len, kůže, semiš a pravé kožešiny. Barvy a design oblečení jsou rezervovány pro couture salony. Externí specialisté dělají doplňky každý podle designu výrobku nebo podle inspirace. Klobouky, knoflíky, opasky, klenoty, boty a nové doplňky jsou pečlivě zpracovány a módní návrh je vytvořen. Excelentní manuální zručnost, stěží idea a publicita mezinárodně uznávaných jmen stanovuje cenu. Ti kteří si mohou dovolit haute couture jsou šťastní, že mohou zaplatit za exkluzivitu a jedinečnost oděvu.

Toiles je vzorový model.

Designéři dělají svůj prvotní návrh buď za použití mušelínů, které se hodí pro volnější design nebo za použití lněného plátna nebo calica pro více členěný model. Tento vzorový model šetří užití velmi drahých látek, které mohou stát více než 100 liber za metr. Toiles může být upravován k plné spokojenosti designéra - do té podoby než je designér plně spokojen. Finální vzorový model je přesná interpretace linie, umístění knoflíků a doplňků, které designér požadoval. Jakmile je designér spokojen tak nechá udělat model z exkluzivních materiálů. Jedna švadlena bude pracovat na modelu od začátku do konce. Všechna práce se provádí na jedné dílně a vedoucí této dílny je odpovědný za všechny výrobky vycházející z této dílny.

Pravidla salónů haute couture.

Od okamžiku, kdy je dohodnuta schůzka s klientem, je o něj pečováno zkušenou prodavačkou. Prodavačky si vedou záznamy o šatech pro jednotlivé skupiny klientů. Od okamžiku, kdy je klient přijat salónem je s ním spolupracováno při všech stupních přípravy oděvu a řeší s ním případné komplikace. Problémem může být například jiný klient ze stejného města, který chce stejný design a barvu modelu. Prodavačky jsou si vědomi, jaká to může být pohroma, když dvě ženy, které zaplatily horentní sumu za šaty, by se v nich vzájemně setkaly. Po vybrání modelu je zákazníkovi vzata míra. V průběhu dalších minimálně třech zkoušek se šaty doladují. Pak se šaty rozeberou na jednotlivé díly, upraví a sešijí do konečné podoby. Prodavačky udržují kontakt mezi skladem, specialistou na výšivky, kožešníky a klienty. Při závěrečné kontrole rozhodne na základě svých znalostí a zkušeností, zda je možno označit výrobek jako couture a předat ho zákazníkovi. Šaty musí dokonale ladit s postavou zákazníka a potlačit její případné nedostatky.

Péče o exkluzivní klientelu

Někdy designéři pracují pod svým vlastním jménem nebo pracují pro slavné top salóny. Velmi málo modelů haute couture se prodává za rok. Dělá to velmi málo z více než 150 zakázek ročně na každý top salón. Tohle není překvapení, jestliže víte, že jen 3000 žen si může v současné době dovolit koupit šaty v nejvyšší kvalitě a méně než 1000 žen si je skutečně koupí.

Prodávat sen haute couture.

Haute couture se v současné době pohybuje ve ztrátě. Top salóny prezentují modely na nákladných módních přehlídkách, často s pochybným výsledkem, ale s nápaditým módním designem míchaným s nádhernými supermodely. Top salóny prodají jen velmi malé procento z haute couture modelů. Zisky z těchto aktivit jsou zanedbatelné. Činí méně než deset procent hrubých zisků. Někdy se jedná dokonce i o ztrátu. Můžete přemýšlet co je důvodem tak nízkého procentuálního prodeje ve vztahu k tak obrovskému vynaloženému úsilí. Odpověď leží ve frázi „*selling a Dream*“ což znamená prodávat sen. Módní přehlídky přitahují velký zájem médií, a získávají enormní publicitu pro top salóny. Prodávají sen o nedefinovatelné hodnotě, sen o exkluzivní značce, kráse a příslušnosti k nejvyšší společnosti. Jestliže si zákazník může dovolit parfém, šálu, klenoty na zakázku, kabelku ke každé příležitosti, kosmetiku nesoucí značku couture nebo produkty označené jako pret-a-porter, potom může být přesvědčen, že je stejně tak výjimečný jako dalších 1000 žen. Je třeba říci, že zboží je velmi vysoké kvality. Mnoho lidí je šťastných zaplatit cenu, která odráží image a kvalitu. Jestli tohle všechno je za hranicí vaší fantazie, proč nesáhnout po mnoha on-line katalogích, které nabízejí šaty pro běžné lidi.

Couture jako inspirace pro ready to wear (připraveno k nošení)

Haute couture je prestižní předloha pro francouzskou tvůrčí módu a originální design. Toto se nakonec transformuje do nižší cenové hladiny, ale pořád se značkou známého a drahého návrháře pret-a-porter nebo ready to wear. Část oděvního průmyslu nazývaného ready to wear a couture zaměstnává obrovskou pracovní sílu v nižší úrovni prodeje parfémů a doplňků. Toto činí velké zisky pro couture top salony.

Pret-a-porter

se tedy překládá jako *připraveno k nošení* a označuje modelovou konfekci. Dnes ji tvoří převážná většina módních tvůrců a odvíjí se od haute couture.

Použitá literatura

- Skarlantová, J.: Od fíkového listu k džínům. Praha, Grada 1999
- Hrubá, V.: Tvůrci světové módy. Plzeň, NAVA TISK spol. s r. o. 2000
- <http://fashion-era.com>